

Inkeri Vähä-Piikkiö

10.12.2020

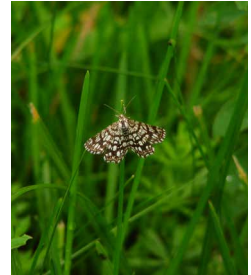
Kaupunkiluonnon seuranta

Tutkimuskatsauksen tarkoitus

Ympäristön seuranta on nykyisin pääosin luonnon monimuotoisuuden seuranta, jonka ensisijaisena tavoitteena on saada tietoa alueen eliölajistosta, sen genetiikasta sekä elinympäristöistä. Ympäristön seuranta tehdään neljällä aluetasolla: kaupunkitaso, kansallinen taso, EU-taso ja kansainvälinen taso.

Ympäristön seuranta on ympäristöpolitiikan tulosta. Kunnallisen ympäristövalvonnan seurannat ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laajojen ympäristöohjelmien aineistot ovat kertyneet Suomen ympäristökeskuksen tietokantoihin.

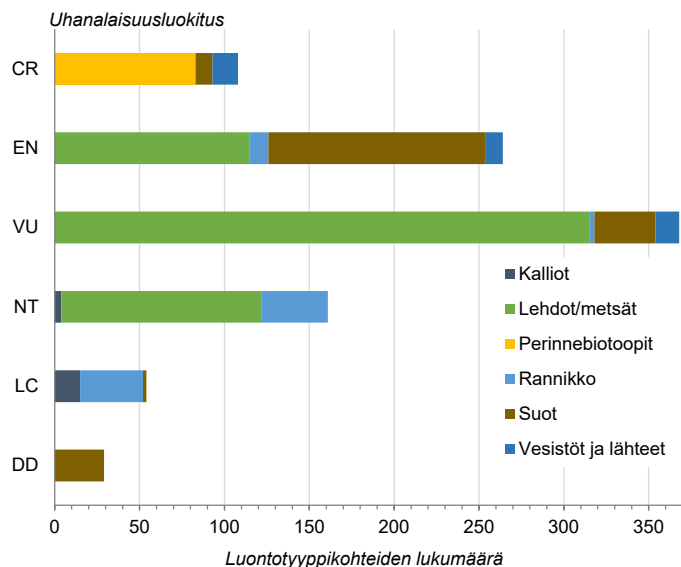
Kansainvälinen biodiversiteettisopimus ja EU:n laji- ja luontodirektiivit velvoittavat luonnon monimuotoisuuden seurantaan. Kansallisen poliittisen linjan luo valtioneuvosto. Kaupungeilla on nykyisin omaa valtuustokausittaista luonnon monimuotoisuuden politiikkaa ja kansainvälistä verkostoitumusta. Seurantatiedon puutteesta muista syistä kerättyjä tietokantoja on tulkittu uuteen tarkoitukseen, luonnon monimuotoisuuden seurantaan, vaihtelevalla menestyksellä.

Päätulokset

- Helsingin luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelma tulee toteuttaa vuosina 2020–2028. Ympäristön toiminta-ohjelmien vaihteleva resursointi ja pirstoutunut kokonaisuus eivät vastaa monimutkaisten ympäristöongelmien hallintaa.
- Seurannan tietokantojen haasteita ovat niiden vaihteleva laatu.
- Helsingissä metsien puuttuvaan rakennetietoon tulisi panostaa, jotta luonnonhoitoa voidaan toteuttaa luonnon monimuotoisuutta parantaen. Metsien ja niittyjen hoitoa tulee tutkia soveltavasti.
- Virkistysalueiden tietokantaa tulee parantaa, jotta voidaan torjua virkistyskäytön ylikulutusta.
- Luonnonsuojelua tarvitaan Helsingissä mm. uhanalaisten luontotyyppien säilyttämiseen.

Helsingin manneralueen uhanalaisten luontotyyppikohteiden lukumäärät 2017–2019.

Lähde: Erävuori ym. 2020.

Uhanalaisten luontotyyppien seurantaan vasta aloitellaan. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen 1 uhanalaisten luontotyyppien seuranta on vaatinut uusia kartoituksia Helsingissä. Merenpohjan, metsien, niittyjen, soiden ja kallioiden äskettäin tietoon tulleiden luontoaarteiden säilyminen ja seuranta vaatii uusia ympäristöpoliittisia tekoja Helsingissä.

Seuranta vaatii tutkimustietoa

Helsingin sekä tilastot ja seuranta alkoivat paikallisiin ongelmiin liittyneiden syiden ja seurausten tiedonkeruusta jo 1860-luvulla. Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tutkimus on ollut selkeä voimavara seurannan yhteistyölle. Suomen ympäristökeskus on koonnut ympäristönsuojelun tietokantoja. Ympäristölainsäädäntö ja kulloisetkin ympäristöongelmat näkyvät aineistoissa.

Ympäristöseurannan tiedot koostuvat monen toimijan yhteistyönä. Parhaiten tunnetut lajitietokannatkin ovat vaihtelevan taseisia. Alueellinen ja paikallinen luonnon seuranta perustuu toiminta-ohjelmoituun monien toimijoiden yhteiseen tiedonkeruuseen: ELY-keskukset, Suomen ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, korkeakoulut, toiminnanharjoittajat ja kansalaisjärjestöt.

Uhanalaisuusluokitus:

CR = äärimmäisen uhanalainen
EN = erittäin uhanalainen
VU = vaarantunut
NT = silmälläpidettävä
DD = puutteellisesti tunnettu

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#)

Lisätietoja: Inkeri Vähä-Piikkiö, puh. +358 40 3344 786

Sähköposti: [inkeri.vaha-piikkio\(at\)hel.fi](mailto:inkeri.vaha-piikkio(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot

www.hel.fi/kaupunkitieto